

NL

ADVISEUR VATICANAAN

‘Ik vind het heel eervol’

Als eerste Nederlander ooit gaat Paul van Geest de paus adviseren. De hoogleraar theologie en kerkgeschiedenis is ‘voor het leven’ benoemd tot lid van een belangrijke pauselijke adviesclub.

**Richard Clevers
Berkel en Rodenrijs**

U treedt toe tot de Pauselijke Theologische Academie. Hoe goed luistert de paus naar die club?

„Daar heb ik geen flauw idee van. Toen ik hiervoor gevraagd werd, ben ik me wat in de pauselijke academies gaan verdiepen. Er zijn er negen. De theologische academie is een van de oudste, opgericht in de 17de eeuw om theologische kwesties inhoudelijk aan de orde te stellen. Er worden congressen georganiseerd en tijdschriften en boeken gepubliceerd. Ik moet het nog een beetje gaan ervaren, maar ik begrijp dat het ook een netwerk is van waaruit gevraagd en ongevraagd advies wordt verstrekt aan de paus.”

Waar gaan die adviezen zoal over?

„Ik weet dat ‘we’ – dat mag ik nu zeggen – bijvoorbeeld een congres organiseren over negatieve theologie. Dat wil zeggen: over de manier waarop mensen over God spreken. Want wat zeg je nu eigenlijk als je over God spreekt? Uitspraken over God kun je niet toetsen, meten of verifiëren. Hoe spreek je geloofwaardig over een

Geheim? Dat zijn thema’s die zo’n academie aansnijdt.”

Dat is van een academisch niveau. Gaat het bijvoorbeeld ook over de omgang met het celibaat of het misbruikschandaal?

„Nee, dat soort dingen ben ik niet in de publicatielijsten van de academie tegengekomen. Dat neemt niet weg dat individuele leden daar wel advies over kunnen geven. Er zijn leden die op het niveau van de wereldkerk een belangrijke rol spelen. Bij de Pauselijke Theologische Academie zit bijvoorbeeld ook kardinaal Maradiaga, pauskandidaat uit Honduras. En kardinaal Ravasi, een geleerde van wereldformaat.

Ik zit daar natuurlijk als relatieve buitenstaander onderaan in de *chain of*

Ik zit als relatieve buitenstaander natuurlijk onderaan in de chain of command

command, daar moet je reëel in zijn. Maar er zijn ook kardinalen die zo bij de paus binnenlopen. En die kan ik dan wel weer bellen, met de vraag: ‘Zou u dit niet eens onder de aandacht kunnen brengen?’

Ik weet nog niet precies hoe het werkt, maar het is toch wel een boeiend netwerk en werkgezelschap. Het kan best zinvol zijn daar recht van spreken te krijgen.”

Wat wilt u graag onder de aandacht brengen?

„De verhouding tussen economie en theologie. Dat is mijn leeropdracht in Rotterdam (Van Geest is hoogleraar Economie en Theologie aan de Erasmus Universiteit en daarnaast hoogleraar Kerkgeschiedenis aan Tilburg University, red.). Ik vind dat theologen en economen meer van elkaar moeten leren. Het mensbeeld van de econoom is heel anders dan dat van een theoloog. De *homo economicus* calculeert en is consistent in zijn keuzes, terwijl de theoloog een zoekende mens ziet, die naar geluk verlangt en helemaal niet rationeel is. Dáárover wil ik op die theologische academie wel een discussie laten ontvlammen.”

Met als resultaat?

„Verrijking van elkaars referentiekader. Economische theorieën beter maken en theologen niet vanuit een ivoren toren over God en mens laten spreken. Maar je moet niet denken dat daardoor de wereld meteen verbetert. Zo zit het natuurlijk niet, daar is de wereld te gecompliceerd voor.

Ik ga hier hoe dan ook heel veel van

▲ „Ik vind dat theologen en economen meer van elkaar moeten leren.”

FOTO MARCO DE SWART

Ik weet nog niet precies hoe het werkt, maar het is toch wel een boeiend netwerk

leren en mijn mede-academieleden hopelijk ook van mij. Ik ben natuurlijk theoloog in een land waar heel weinig mensen naar de kerk gaan, waar de kerk als organisatie behoorlijk op instorten staat. Wat ga je daarvan leren? Ik denk dat ik daar misschien iets over kan vertellen.”

U bent gevraagd. Door wie eigenlijk?

„Daar ben ik nog een beetje naar aan het zoeken. Ik heb altijd dingen in Rome gedaan en ben daardoor in de picture van die Pauselijke Theologische Academie gekomen. Toen ik in januari een lezing gaf in Rome, zaten er ineens twee kardinalen in de zaal. Ik denk dat er een referentie is geschreven door kardinaal Ladaria. Hij was mijn hoogleraar toen ik in Rome studeerde. Ik heb altijd contact met hem gehouden. Hij is, tot zijn eigen verbazing denk ik, prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer geworden (een van de belangrijkste mensen binnen de katholieke kerk, red.).

Verder zie je dat de sfeer in Rome opener wordt. Daardoor zitten in de theologische academie nu ook vrouwen en mannen die niet tot priester zijn gewijd, zoals ik. Dat was twintig jaar geleden ondenkbaar, maar ik vind het heel eervol.

Verhuist u nu naar Vaticaanstad?

„Nee joh, ik heb gewoon een baan in Tilburg en Rotterdam. Ik zou mijn vrouw en kinderen (twee dochters) echt niet mee krijgen. Die willen daar niet wonen tussen de priesters en prelaten. Dat gaan we niet doen.”